

ČERNOBOR

PŘÍRUČKA DOBRODRUHOVA

PRAVIDLA PRO STŘELNÉ ZBRANĚ

Tento dokument stanovuje pravidla pro střelné zbraně na letošním Černoboru. Pravidla vám možná zpočátku budou připadat přísná, ale je důležité si uvědomit, že nejste na bitvě, ale na dětském táboře. Na bitvách ručí za luk i vystřelený šíp jeho majitel, účastníci jsou starší 18 let (od 15 se souhlasem rodičů); u nás však hráči začínají na 11 letech a zodpovědnost za ně i za vás mají organizátoři. Bezpečnost je pro nás nejdůležitější. Na druhou stranu, valná většina vašich zbraní se do uvedených parametrů bez problémů vejde, takže můžete být v klidu.

Všechny střelné zbraně (a projektily) musí splňovat parametry uvedené v tomto dokumentu!

Čtěte proto tento dokument pozorně. Pokud vaše zbraň či projektily nebudou splňovat uvedené parametry, nebudou vpuštěny do hry!

STŘELNÉ ZBRANĚ

Na střelné zbraně klademe přísné požadavky. Pokud si nejste svou zbraní jistí, raději nás kontaktujte a poraďte se, zda zbraň letos projde schvalováním.

Sílu luku i kuší doporučujeme mezi 20–25 lbs, což odpovídá cca 9–12 kg. S menší silou nebudete mít při schvalování problém, zbraň s větším nátahem nepustíme do hry.

Můžete si na tábor přivést i další střelné zbraně, například tzv. Loktarku (potato gun). Nicméně v tomto případě je potřeba vždy dopředu napsat a dohodnout se na dané konkrétní zbraní, jestli splňuje veškeré požadavky – buďto na facebookové stránce Černobor, nebo e-mailem na adresu cernobor@cernobor.org.

Všichni střelci budou při příjezdu na tábor podrobeni střelecké zkoušce, která prověří jejich schopnosti užívání jejich zbraně. Střelné zbraně je přísně zakázáno komukoliv zapůjčit!

Šípy

Týblo

Týblo je základ šípu. Uvádíme zde základní parametry které by měl týblo mělo mít. Kratší, ani delší šípy nejsou pro střelbu vhodné a to z několika důvodů. Většina larpových luků je uzpůsobena pro tuto délku šípu. Pod délku 70 cm se už šípy hodně špatně střílí. Jsou jistě jedinci, kteří by natáhli i šípy delší, ale pak by mohlo dojít k přesáhnutí maximálního povoleného nátahu.

Materiál: dřevo nebo laminát

Délka: 70 až 80 cm

Průměr: dřevo: 8 mm
laminát 6 mm

Týbla nesplňující tyto parametry nebudou do hry vpuštěna!

Všechna týbla musí být hladká a rovná. Nesmí se uvolňovat žádné třísky, povrch nesmí být hrubý ani vroubkovaný.

Dřevo se samozřejmě může zlomit, a když navlhne, tak se může dojít k ohnutí. Střelba pak není přesná a šíp, který střílí za roh, nelze bezpečně používat. Doporučujeme týbla nalakovat nebo namořit, odolnost proti zlomení se zvýší jen nepatrně, ale proti vlhnutí pomáhá. Upozorňujeme ale, že pokud se rozhodnete týblo jakkoli barvit, tato barva nesmí být smývatelná. Pokud šíp bude barvu pouštět, bude ze hry vyřazen.

U laminátových týbel problémy s praskáním a ohýbáním nejsou, což je jejich hlavní výhoda. Laminátová kulatina je ale o něco dražší než dřevo a navíc je i o něco těžší – proto se používá slabší průměr (6 mm). Na rozdíl od dřeva musí být laminát obalen buďto páskou, či teplem zatažitelnou elektrická bužírkou. Vhodná je třeba kobercová páska, ideálně přetřená barvou, anebo jakákoli jiná páska která vydrží otěr. Bez tohoto ošetření nebudou laminátové šípy vpuštěny do hry. Důvod je jednoduchý – laminát ze sebe pouští velmi jemné jehličky, které jsou nejen nepříjemné, ale mohou být i nebezpečné. Pouhý nátěr lakem nebo barvou nestačí, protože může dojít k obroušení, například když se šíp dostane mezi něčí botu a kameny. Existuje sice speciálně prolakovaný laminát který jehličky nepouští, ale od toho běžného je víceméně nerozeznatelný. Proto, a kvůli estetickým důvodům, musí i ten být obalen.

Textilní páska jde sehnat snadno, s bužírkou je to trochu složitější, ale výsledek je většinou lepší. Je potřeba správný rozměr (obvykle smršťující se z průměru 8 mm na 4 mm) a bez popisků na bužírce (případně je třeba je potřeba týblo poté přetřít). Cena takovýchto bužírek nemusí být úplně nízká. Bužírku je nutno na týblo nasazovat dříve než hlavici nebo končík, které by se teplem mohly poškodit.

Obalení týbla páskou je jednodušší, je ale vhodné si při něm dávat pozor aby se páska příliš nepřekrývala a tak zbytečně nezvyšovala váhu šípu.

Zářez

Zářez je podstatná část dobrého šípů s dřevěným týblem. Bez dostatečného zářezu nebude šíp do hry vpuštěn. S dostatečně hlubokým zářezem se vám navíc bude výrazně lépe střílet.

Doporučená hloubka zářezu je 5 mm

Zářez je nutné opatrně vypilovat pilkou na dřevo, nebo pilníkem, případně zakoupit týbla s zářezem již vyrobeným

Do laminátového týbla kvůli třískám zářez neděláme – místo toho se na konec týbla přilepí končík.

Dobré zkušenosti máme s končíky z Hůrky.

Kde pořídit týbla

Osobní zkušenosti máme s dřevěnými týbly z Hůrky. Na výběr mají sice dva rozměry, ale 10 mm se používá spíše pro šípky do kuší než pro šípy, a tak VŽDY preferujte průměr 8 mm. Jejich cena 8 Kč za dřevěné týblo je vcelku příznivá, za další dvě koruny vám rovnou udělají do týbla zářez, čímž si ušetříte práci.

Dřevěná týbla se dají koupit i jinde, prodávají se pod názvem kulatina a seženete je v jakémkoli obchodě se stavebninami, jako je OBI, Bauhaus, Baumax apod.

Laminátová týbla se v Hůrce taktéž prodávají, ta s průměrem 6 mm, která požadujeme, jsou za 20 Kč/ks (délka 80 cm).

Kde pořídit bužírku

Osobně se osvědčila bužírka dodávaná firmou VP centrum, která vychází na 6 Kč za metr. Její použití je jednoduché – nasadí se na týblo a následně zahřeje, například horkovzdušnou pistolí, čímž se smrští.

Hlavice

Zjednodušeně řečeno jsou dva druhy hlavice, nasazovací a pevná. Nasazovací je lepší v tom, že pokud zlomíme týblo, hlavici jednoduše stáhneme a připevníme na týblo nové. Jakmile se zlomí týblo s hlavici na pevně, můžeme vyhodit celý šíp i s hlavici.

Pro všechny hlavice platí následující pravidla:

- musí zamezit proniknutí týbla skrz hlavici
- hlavice musí být dostatečně měkčená
- hlavice se nesmí na týble pohybovat
- průměr hlavice nesmí být menší než 5 cm
- hlavice nesmí obsahovat kov

Pevná hlavice

Pro výrobu pevné hlavice jsme pro vás připravili návod dostupný z našich webových stránek. Tento návod na pevnou hlavici výrazně doporučujeme. Při použití jiného návodu a jiných komponent se vám může stát, že hlavici neschválíme z důvodu nedostatečné bezpečnosti. Pokud máte svůj osvědčený způsob na výrobu hlavice, napište nám a poradte se. Tím se předejde zbytečným konfliktům u schvalování.

Nasazovací hlavice

Nasazovací hlavici lze zakoupit v Hůrce, je lehká, vyvážená a prověřená. Jediné, co musíte udělat, je nasadit ji na týblo a upevnit konec hadičky a týblo proužkem kobercové pásky. Tím si pojišťte, že hlavice neskouzne. A je to!

Vnitřní průměr 8 mm volíme i v případě laminátových týbel, i když ta mají průměr 6 mm – hlavice s vnitřním průměrem 6 mm bohužel v Hůrce v době psaní tohoto návodu nebyly k dostání, ani v plánu. Aby v takovéto hlavici týblo drželo, obalíme páskou ten konec týbla, který vkládáme do hlavice, abychom dosáhli většího průměru. Vzhledem k tomu, že u laminátového týbla se nepředpokládá zlomení, lze ho do hlavice pro větší pevnost vlepít.

V obou případech je ale důležité nasadit týblo pořádně – musí vjet až do dřevěné zářezky uvnitř hlavice.

Alternativou je koupit připravené komponenty na hlavici a hlavici složit (viz odkaz na Hůrku, kde najdete i videonávod). Musíte si sice pořídit ještě kobercovkou pásku, powertape pásku a oboustrannou lepenku. To je sice investice do začátku, ale jedná se o materiál ke smontování mnoha a mnoha hlavíc.

Třetí možností je všechny komponenty všemožně poshánět a hlavici vyrobit od základu. V tom případě ale musíme dbát na dostatečnou bezpečnost výsledné hlavice, především na to, aby část zabraňující proražení týbla skrz hlavici byla z dostatečně odolného materiálu (např. tvrdé dřevo).

Letky

Letky jsou velmi diskutované téma. Organizátoři na Černoboru používají hlavice z Hůrky a k nim nejsou letky tolik potřeba, neboť podle našich zkušeností létá šíp stejně s nimi i bez nich. Už proto, že my letky nemáme, bylo by pokrytecké vyžadovat povinné letky u hráčů.

Ale pokud vámi vyrobená hlavice nebude vyvážená a šíp se bude převracet v letu, letky budete muset použít.

U schvalování zbraní projde váš šíp letovým testem. Pokud organizátor řekne, že letky potřeba jsou, budete je muset dodělat. S touto možností prosím počítejte.

Samozřejmě, pokud si přejete opatřit šíp letkami z estetických nebo poznávacích důvodů, budeme jedině rádi. Zde je několik rad, jak na to:

- První letka se lepí kolmo k zářezu, můžete si ji barevně odlišit pro snadnější použití.
- Další letky se pak lepí o 120° od té první.
- Letky se lepí cca 3 cm od konce šípu.
- Plocha letek by měla být dostatečně velká na stabilizaci šípu; například 10 cm dlouhá a 2,5 cm široká letka v nejširším místě by měla být dostačující.
- Všechny letky se dělají se stejným tvarem i rozměrem.

Materiál

Hezky vypadají kožené letky, ačkoli přilepování tak, aby vše dobře fungovalo, je poměrně náročné. Další alternativou je slabý mirelon (2–3 mm), který se přichytí chemoprenem či sekundovým lepidlem. Dá se pojistit kobercovou páskou, aby dobře držel. Ta se pak dá navíc barvit, takže tyto letky nemusí nutně vypadat ohavně.

A samozřejmě přichází na řadu peří. Péřové letky, které se dají koupit na fantasyobchod.cz si nekupujte. Jsou nesmírně maličké – hodí se na ostrou střelbu. Na šípu s měkčenou hlavicí vypadají groteskně a pro tento účel je to škoda peněz. Pokud seženete opravdu velká brka, návod jak s nimi nejlépe pracovat si již sežeňte sami. Vypadají nejlépe, ale my s nimi bohužel zkušenost nemáme.

Dále je možnost vyrobit si flu-flu letky. Jde v podstatě o chomáč provázků nalepený kolem dokola na týblo, třeba roztřepené motouzky nebo umělý provázek. To vše se lepí lepidlem a jistí se kusem kobercovky (nebo stačí pouze kobercovka). Jde o nejjednodušší způsob, jak si vyrobit letku, která, pokud se opotřebí, vyžaduje jen rychlou a nenáročnou výměnu.

Další požadavky

Povinně vyžadujeme poznávací značku na vašich šípech. Je lhostejné, zda si na týblo nakreslíte srdíčko nebo vystřihnete kolečko z kobercovky a plácnete ho na hlavici.

Je čistě na vás a vaší kreativitě, jak šíp odlišíte od ostatních, jen ještě zdůrazňujeme: pozor na celobarevná týbla, barva nesmí pouštět. Fantazii se tedy meze nekladou, ale zase jednejte s rozumem. Jedna malá značka bohatě stačí.

Doporučení: dělejte značky na hlavice. Když se vám šíp zlomí a vaše značka je u letky, je vám poněkud k ničemu.

Další doporučení: vymyslete si originální značku. Označení například křížkem by mohla napadnout více hráčů najednou a pak značka ztrácí smysl.

Počet šípů

Na táboře jste dva týdny, a i když pravděpodobně nebudete bojovat každý den, bojové etapy budou a možné potyčky ve hře mezi hráči taky. Myslete na to, že šípy se prostě občas nenávratně ztrácí, je vysoce pravděpodobné, že o nějaké přijdete. Není tedy rozumné přijet na tábor s pěti šípy a pak prosit jiné hráče a organizátory, aby vám nějaké šípy půjčili, protože nepůjčí. Musíte mít vlastní zásoby munice a tak doporučujeme mít v zásobě 15–20 šípů. Pokud si takovou zásobu nedokážete opatřit, raději nechte luk doma.

Odkazy

Hotová nasazovací hlavice:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=76

Komponenty na hlavici:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=453

Videonávod na sestavení hlavice:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=540

Kožené letky:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=79

Pásky:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=522

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=499

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=451

Týblo s připevněnými letkami:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=261

Použití střelné zbraně - tipy a praktické rady

Při každém výstřelu si musíme uvědomit, že kromě zasáhnutí cíle chceme dosáhnout i dalších dvou dalších věcí. A to nikoho nezranit a nepřijít o střelu.

- Střílíme „shora dolů“ (ze stoje), nikdy ne „zespoda nahoru“ (z kleku) – tím snížíme šanci, že trefíme cíl do obličeje a dojde ke zranění.
- Střílíme vždy ze stabilní polohy (například ne z výskoku), vždy sledujeme, kam míříme a kam letí střela.
- Střílíme vždy na konkrétní cíl, ne náhodně do davu.
- Nikdy nestřílíme s náměrem („do obloučku“) – je to spolehlivý způsob, jak zasáhnout hlavu, zejména oko.
- Používáme pouze munici, u které jsme si jisti, že je v pořádku (žádná naprasklá týbla, odpadávající hlavičky, týblo prolézající skrz špalíček v hlavici apod.) – za každou střelu kterou vypustíme, jsme zodpovědní jen my sami. Proto je vhodné vlastní munici sem tam zkontrolovat a vyřadit nevyhovující kusy. Dodržováním obojího předejdete mnoha zraněním.
- V případě, že v boji zemřete, zůstáváte ležet jako každá jiná mrtvola, necháte se dorazit/obrat a munici jdete sbírat až potom. Je na to organizátory většinou vyhrazen dostatek času. V případě déle trvajících střetů, nebo v případě, že se mrtvolky nehrají, si můžeme po smrti jít posbírat munici. Ale je třeba dávat najevo, že jsme mrtví (ruka na hlavě) a neplést se mezi živé a bojující (nejdeme sbírat šípky doprostřed boje). Boj kvůli sbírání šípů nezastavujeme.
- Vždy se může stát, že o pár kusů munice přijdeme, ať už opotřebením nebo ztrátou. Toto množství lze částečně ovlivnit tím, kam střílíme. Například pokud budu střílet na někoho v hustém smrčí, tak mám slušnou pravděpodobnost, že šíp už nikdy nikdo neuvidí. Stejně tak pokud střelím do davu lidí stojících na pevném podkladu (beton, štěrk, kameny), tak je celkem pravděpodobné, že šíp podupou a zlomí.
- V toulci nosíme pouze použitelnou a bezpečnou munici, nikdy ne například týbla navíc bez hlavic, o terčovách šípky s ostrým hrotem ani nemluvě. Mohlo by se totiž stát, že si v zápalu boje nevšimnete že bezpečnostní hlavičky na šípku chybí a vystřelíte pouze týblo.

Po skončení boje

- Sesbíráme veškerou svou munici. Je dobré pamatovat si s kolika kusy munice jdu do boje – pokud jsem přišel s 20 a odcházím s 5, možná bych se měl ještě porozhlédnout. Taky se hodí vědět, kam jsem zhruba střílel. Pokud nenajdeme vše, prohledáme i hromadné kupy, je možné, že vaši munici tam už odnesl někdo jiný. Není úplně dobrý nápad nechávat munici v lese s tím “že se najde třeba zítra” – dřevěná týbla zvlhnou a zahýbají se a hlavicím dlouhodobý pobyt venku a vlhko taky nedělá dobře
- Sesbíráme i nesebranou cizí munici a dáme ji na dobře viditelnou hromadu, kde jí nehrozí podupání, popřípadě přineseme do tábora. Toto se týká i poškozené munice, v lese nic nenecháváme!
- Z cizí munice hlavičky ani nic jiného nedemontujeme! Ani kdyby byla střela poškozená! Střela má stále svého majitele a nekrade se.

Tipy pro péči o zbraň:

Všeobecně platí, že dřevěné luky jsou nejnáchylnější na poškození – například vlivem vlhkosti (pokud zmoknou, je vhodné je co nejdříve osušit) a mechanického poškození (nešlapat po nich, neskladovat pod ostatními věcmi – zejména ne pod zbrojí).

Luky z PVC trubky snesou naopak skoro vše (až na nízké teploty pod -5 °C), laminátové luky se pohybují někde mezi. Nicméně jak PVC, tak laminátový luk je vhodné z estetického hlediska zamaskovat, aby nevypadal jako PVC trubka nebo kus laminátu (obalení koženkou, natření barvou a jiné metody). Tyto kosmetické úpravy už mohou na například mechanické poškození být náchylnější. Všeobecně platí několik zásad v péči o zbraň během boje:

- Mimo boj z luku/kuše vyndáváme tětivu a nikdy nestřílíme na prázdno.
- Lukem se nekryjeme! Je zde vysoké riziko zranění ruky, poškození luku a tím při další střelbě riziko ohrožení bezpečnosti okolí. Pokud se k vám někdo dostane na blízko, taste poboční zbraň, nebo utečte, není to ostuda. No anebo vaše postava umře (opět to není ostuda). Lukem nikoho netlučeme.
- Může se stát, že se vykryjete instinktivně. Stává se to. Potom ale není na místě za případné poškození zbraně nadávat protivníkovi, můžete si za to sami.

Tipy na závěr:

Je velmi dobré přizpůsobit střelbě i svůj kostým.

Zprvė ochranu rukou: nátepník či jinou ochranu vnitřní strany předloktí a zápěstí na ruce, která drží luk, a ochrana prstů na ruce které drží tětivu. Tím snížíte riziko zranění od tětivy.

Zadruhé celkový styl kostýmu: omezit vlající části kolem rukou a hrudníku tak, aby nehrozilo jejich zapletení se do luku a především tětivy při větru; plandavý kostým se plete při střelbě.

Delší vlasy může být vhodné stáhnout, opět aby se nepletly při střelbě.

Toulec nebo vak na munici je samozřejmostí.